

## Bohoslužby v Zábřeze 20.ledna 2019

### *J 2, 1-12*

Milé sestry, milí bratři, kdysi mi jedna paní farářová vyprávěla historku, jak se s manželem účastnila sborové slavnosti a při večeři Páně bylo nějak málo chleba. A tak neváhala, vytáhla svačinu, oddělila chleby od řízků a dala faráři k dispozici. Po bohoslužbách pak zaslechla pár komentářů, že zde měli chleba s takovou dobrou chutí, zejména na konci vysluhování. Dá se to považovat za docela dobrý konec situace, která hrozila poněkud trapasem. Pravda, pokud se nestane nic horšího, tak to člověk asi přežije. A časem se na to zapomene. Jenže ne vždycky nad takovou věcí člověk dokáže mávnout rukou, že se nic neděje. Přeci jen jsou malé okamžiky, na kterých nám velice záleží.

Mezi takové okamžiky patří i svatba, na kterou byl pozván Ježíš se svými učedníky. Ještě ho nikdo moc neznal. Vždyť zatím se o něm dočteme, že jen přijal křest od Jana a shromáždil své první učedníky. To se ale odehrálo trochu jinde než je Kána v Galileji. Takže bychom mohli hovořit o obyčejném hostu na obyčejné svatbě kdesi na galilejském venkově. Všechno by to asi zapadlo v běhu dějin, kdyby se do organizace nevloudila drobná chybička. Prostě došlo víno. Tady je třeba si uvědomit, že to není špatná zpráva pro ty, kteří se na svatbu přišli opít. Víno s vodou se pilo běžně. Takže prostě není nic k pití, nic k uhašení žízně. Jistě by se to dalo později pěkně rozmáznout, jistě by se dalo přemýšlet nad důvody, proč se to stalo. Byl ženich chudý a víc vína si dovolit nemohl? Nebo přišlo víc hostů, než se kalkulovalo? To nikdo neví a není to ani důležité. A toho je dobré si všimnout. Není důležité, jak se to stalo. Když se dnes s něčím podobným setkáme, ptáme se po důvodech, proč je někdo v krizi, proč se stalo to či ono. Ale v Káni se nikdo neptá. V Káni se jedná. Tedy jedná Ježíšova matka.

Marie, to je v tuto chvíli důležitá postava. Možná by stálo za to si toho všimnout trochu víc. Nevíme, jestli nedostatek vína postřehl Ježíš či někdo z jeho učedníků. Ale Marie si toho všimla a Ježíšovi to sděluje. A jistě to není proto, že si chce do ženich rýpnout. Proto stojí její jednání za povšimnutí. Před Ježíšem prostě pronese, že není víno. To je všechno. A jistě tím nemá na mysli, že nyní se má se svou partou kamarádů zvednout a jít rychle nějaké víno koupit. Ježíšova odpověď docela jasně odhaluje, co měla svou poznámkou Marie na mysli - „Milý synu,

nemají víno a já vím, že ty s tím můžeš něco udělat.“ Skutečně pozoruhodná situace. Kdo ta Marie je? Jak na nás ta její prosba působí? Chce Ježíše vyprovokovat k nějakému zázraku? Mohlo by to zprvu vypadat jako nějaké pokušení. Tak Ježíši, jsi přeci Boží Syn. Máš určitou moc, proč bys ji nyní nepoužil? On to nikdo nemusí přeci ani vidět. To je vlastně zajímavý okamžik. Proč to ta Marie řeší? Nebo možná, proč to Jan zdůrazňuje, že to ta Marie řeší? Chce se Ježíšem pochlubit? Podívej se, milý ženichu, tys to nějak špatně odhadl, ale já tady mám někoho, kdo ti z té šlamastiky pomůže. Matky se přeci rády pochlubí tím, co dokáží jejich děti. Jenže to by neděla v ústraní. Musíme připustit, že ji asi není lhostejná situace svatebčanů. Vždyť svatba by v tu chvíli skončila. Jak není co pít, slavnostní nálada padá a následuje rozchod domů. Předčasný rozchod s jistou hořkostí nad nevyvedenou hostinou. Chudáci ženich s nevěstou, případně jejich rodiny. Tak to asi vidí ta Marie. Jde ji o pomoc těm lidem, to je tedy zřejmé. Co ale Ježíš na to?

Ježíšova odpověď nás asi trochu zarazí. Ale je třeba uznat, že na tom něco je. Ještě nepřišla jeho hodina. Jan tak mluví o zjevení Boží slávy. Popravdě řečeno, asi se člověk musí zamyslet, jestli společnost již mírně přioptá požitím vína – i naředené víno stoupá do hlavy – je opravdu tím pravým místem na zjevení Boží slávy. Ono by to mohlo dopadnout i tak, jako jeden soused, který šel se mnou do kostela. Ani možná nevěděl proč, protože zrovna se vracel po nějaké divoké pitce. Když skončily bohoslužby, jen poznamenal: „Ty, v... to bylo dobré, bude se muset stavět, až budu střízlivý.“ Už se tam neukázal. Ne toto není stav, aby člověk dokázal zpracovat tu úžasnou Boží zvěst, krásný projev Boží slávy. Zcela bych toho Ježíše chápal. Co mě a tobě, co je nám dvěma do toho, že nemají víno – i tak doslova můžeme přeložit jeho odpověď matce. Matouš, Marek, i Lukáš začínají tím, že Ježíš chodí a káže, dokonce najdeme zmínku, že se naplnil čas a je třeba činit pokání a věřit evangelium. Takto se začíná zjevovat Ježíšova sláva. Káže, uzdravuje. Takto to vypadá správně, dobře. Pomáhá nemocným, volá k pokání hříšné. Jenže Jan asi chce provokovat nebo co má vlastně za lubem. Když Ježíš odejde ze svatby do Jeruzaléma na svátky, tak tam vyčistí chrám od prodavačů. Prostě Jan ten Ježíšův začátek bere v docela jiném pohledu než ostatní svědkové Ježíšova díla. Takže s námitkou, že nepřišel ještě ten správný čas se dá sice souhlasit, Jan se nás ale snaží přesvědčit, že přeci jen to vnímání správného času bude jiné z pozice nás jako lidí a jiné z pohledu Božího. Ve svědectví Božího sklonění k člověku je právě událost na svatbě v Káni velice výmluvná.

Já bych se nyní znovu vrátil k Marii. Její jednání se mi velice líbí. Ježíš ji naznačil, že její prosba nepřichází zrovna ve vhodnou dobu. Mohlo by to vypadat jako odmítnutí. Dobře, zkusila jsem to a nic. Jenže ona při odchodu nevypadá ani zklamaně ani našťavaně. Upozorní služebníky, aby učinili, cokoliv jim Ježíš řekne. To je víra. Člověku to až vyrazí dech. Ta Marie prostě ví, co Ježíš udělá. Jakoby ho znala líp, než zná on sám sebe. Ježíš řekne, že nepřišel ještě jeho čas. A ona dá služebníkům pokyny, jakoby ji spíš odpověděl něco ve smyslu: „Jistě mami, něco vymyslím, něco s tím udělám.“ O čem tato její aktivita vlastně mluví? Ukazuje nám, co znamená skutečně věřit, co znamená znát dobře Božího Syna. Na jedné straně slyšíme Boží slovo, které hodnotí situaci člověka: „Co je mi do něj? On přeci udělal chybu, on selhal. Proč bych mu měl zjevit svoji slávu?“ To je přeci jasné slovo Zákona. Člověk je ten, kdo odmítl Boží blízkost, je to

člověk, kdo řekl, že si vystačí sám, že Boha nepotřebuje. A i když mu Bůh pořád ukazuje svou otevřenou náruč, člověk na to moc neslyší. Proč by mu Bůh měl najednou pomáhat? Na druhou stranu je zde Boží srdce, láska k člověku, která mluví trochu jinak: „Ne, nezaslouží si to, ale přesto se nad ním smiluju, přesto mu pomůžu.“ O tom právě ví své Marie, vždyť její setkání s andělem kdysi v Nazaretu... Jan o tom sice nemluví tak krásně jako Lukáš, ale přesto i u něj slyšíme hned na počátku o Boží milosti. Po takových slovech nemůže člověk mít před očima nic jiného než právě Boží srdce, které se nad člověkem smiluje. Boží láska nemá úřední hodiny, ve kterých jedná. Proto Marie věří, že Ježíš něco udělá, i když jeho slova nebyla zrovna příjemná. Ale o tom přeci Boží jednání s člověkem je. Volá nás k pokání, zcela otevřeně nám dává najevo, že jsme hříšníci a můžeme si za to sami. Ale tato slova neznamenají zatracení, ale pozvání k milosti.

Než šel Ježíš na svatbu, staval se u Jana Křtitele. A ten o Ježíši promluvil zcela zřetelně, že je to ten, který bude křtít Duchem svatým. To je ten, který nejen zavolá k pokání, ale dá také svého Ducha, aby člověka skutečně očistil. Je to ten, jehož činy jsou hlouběji než slova. A na té svatbě v Káni to najednou vidíme. Ještě nepřišla má hodina, to řekne své matce. Ale přitom právě k této hodině ukáže. A ukáže, co tato hodina člověku přinese.

Jsme také na takové svatbě. Celý náš život je jako taková divoká svatební hostina. Radujeme se, veselíme, užíváme celou tu situaci. Nic nás to nestojí a jsme vlastně bezstarostní. Až do chvíle, kdy dojde víno. Zdroj veselí, radosti, který jsme si sami zajistili najednou vyschne. A my cítíme, že našemu životu cosi chybí. Z radostné nálady je zde jakýsi pocit hořkosti, prázdnoty. Co s tím? Možná bychom se s tím měli smířit. Dobře nám tak. Mohli jsme si všechno lépe nachystat, lépe promyslet. Když se nad svým životem zamyslíme, jistě bychom dost takových věcí našli. Ano, často sklízíme své vlastní ovoce. Děláme chyby, nedoceníme své síly. A Boží povzdech, že mu do toho vlastně nic není, jako reakce na mnohé modlitby za naši situaci by asi byl pochopitelný. Jenže právě zde se děje něco mimořádného. Bůh se k nám sklání. Tam, kde bychom hledali jen něco, co nás tak trochu zvenčí omyje, abychom se zase cítili lépe, tam je najednou cosi, co nás naplní a dá nám novou radost do života, do naší situace. Smíme se napít vína, které nám dává Boží Syn. A toto víno je nápojem, který zahání naší žízeň po plném a radostném životě.

Musím uznat, že ten Jan má své svědectví opravdu promyšlené. První velký zázrak Ježíš učiní právě na svatbě tím, že dá víno. Dá lepší, než bylo k mání doposud. Možná máte při pohledu do minulosti také takový pocit, že jste toho mnoho promarnili, že lépe už asi bylo a teď je to potřeba nějak doklepat. I Boží lid tak často asi vzpomínal. A právě do tohoto vzpomínání Ježíš přichází s oním zázrakem dobrého vína. Říká tím, že bude lépe. Když přichází Ježíš do lidského života, vždy můžeme věřit, že mnoho dobrého je ještě i před námi. Vždyť dává nejen to, co se zdá být dobré, ale co nás také opravdově naplňuje a dává možnost žít každý den jeho radostí.

*Pane Ježíši, dáváš radost lidskému srdci. Přicházíš na pomoc, i když jde zdánlivě o maličkosti.  
Prosíme, dej nám důvěru, abychom se uměli cele spolehnout na tvou lásku a tvé milosrdenství.*

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }